

PRZYRODA NA SZALI

Rozporządzenie rządu w sprawie Świętokrzyskiego Parku Narodowego, mimo podnoszonej bezprawności, weszło w życie

1 lutego 2022 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów „w sprawie Świętokrzyskiego Parku Narodowego”, zmieniające granice Parku i otuliny. Włączono do parku ok 63-hektarową enklawę lasów w gminie Waśniów, położoną daleko od głównego kompleksu. Z granic Parku wyłączono, mimo braku spełnienia ustawowej przesłanki „bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych i kulturowych”, ok. 1,3 ha terenu na Świętym Krzyżu. Dokonano wielu innych zmian porządkujących granicę. Zmieniono granicę otuliny Parku.

Wydanie tego rozporządzenia poprzedzone było protestami społecznymi i licznymi opiniami, w tym Rady Naukowej SPN, wskazującymi na bezprawność wyłączenia gruntów z granic parku narodowego, bez zaistnienia bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych i kulturowych na terenie

wyłączanym spod ochrony (art. 10 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody). Wątpliwości w tym zakresie wyrażała także Komisja Prawnicza Rządowego Centrum Legislacji. Mimo to, Rada Ministrów zrobiła to, o co wnioskował Minister Środowiska.

Minister Środowiska, skupiony na uzasadnianiu naruszenia art. 10 ust. 1a ustawy, w procesie konsultacji zupełnie zignorował (nie zamieścił nawet w podsumowaniu konsultacji i nie odniósł się do nich w żaden sposób!) inne uwagi, dotyczące m.in.:

- wadliwego merytorycznie kształtu powiększenia w gminie Waśniów (objęło tereny o przeciętnej wartości przyrodniczej, a pominięto przyległe tereny cenniejsze);
- sygnalizowanej od dawna potrzeby powiększenia Parku w kierunku zachodnim, w rejonie uroczyska Psarski Dół (obecna granica dzieli kompleks cennych świerkowo-jodłowych borów torfowcowych);
- wadliwego zaprojektowania otuliny (dodając kompleks w gminie Waśniów, Minister zapomniał odpowiednio powiększyć otulinę, tak by otuliła także ten kompleks).

Minister w procesie prac nad tym rozporządzeniem kilkukrotnie dopuścił się także nieudostępnienia informacji publicznej, najpierw ukrywając sam fakt prac, a później ignorując wnioski o udostępnienie formy kartograficznej proponowanych zmian.

Zmiany granic 19 ptasich obszarów Natura 2000

1 lutego 2022 r., po ponad roku od rytualnych konsultacji społecznych projektu, weszło w życie rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków: <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2022/pozycja/96>.

Treścią zmiany jest korekta granic 19 ptasich obszarów Natura 2000. Niektóre z tych zmian są rozważane już od ponad 5 lat.

- Najważniejszą zmianą jest powiększenie obszaru Gorce o ok. 830 ha, w celu włączenia do obszaru kompletu gorceńskich tokowisk głąszca – obecnie największe tokowisko pozostaje poza granicami obszaru, co wielokrotnie bywało słusznie krytykowane;
- Obszar Bagno Całowanie powiększono o ok. 680 ha, przez włączenie kompleksu łąk i zarośli w dolinie rzeki Jagodzianki stanowiących siedliska derkacza;
- Obszar Jeziorsko powiększono o ok. 160 ha (dopasowanie granic do działek, włączenie dodatkowych siedlisk krakwy i brzegówki);
- Obszar Puszcza Sandomierska powiększono o ok. 120 ha fragmentów lasów i łąk ze stanowiskami bociana czarnego, orlika krzykliwego, błotniaka stawowego, trzmielojada oraz derkacza;
- Obszar Zbiornik Otmuchowski skorygowano przez dociągnięcie granicy do działek i włączenie pozostawionej obecnie poza granicą kolonii lęgowej czapli;
- Obszary Karkonosze, Łęgi Odrzańskie, Torfowiska Orawsko-Nowotarskie zintegrowano do wspólnych granic z odpowiadającymi im obszarami siedliskowymi i stały się obsza-

rami typu PLC (ptasio-siedliskowe obszary o wspólnych granicach), co będzie oznaczać także zmianę ich kodu. Wymagało to niewielkich powiększeń obszarów ptasich;

- Obszar zintegrowany Ujście Warty PLC080001 skorygowano przez włączenie Fortu Sarbinowo (zimowisko nietoperzy), ale wyłączenie miejscowości Czarnów, co oznacza zmniejszenie o ok. 80 ha;
- Obszar Ostoja Warmińska skorygowano przez dociągnięcie granicy do działek i włączenie ok. 80 ha siedlisk żurawia, dzięcioła średniego, dzięcioła białogrzbietego i błotniaka stawowego;
- Obszary: Zbiornik Turawa, Pogórze Przemyskie, Góry Słonne, Jezioro Oświn i Okolice, Lasy Skaliskie, Dolna Odra skorygowano przez dociągnięcie granicy do działek, co zmienia ich powierzchnię od kilku do kilkadziesiąt hektarów;
- Obszar Zbiornik Nyski skorygowano przez dociągnięcie granicy do działek i wyłączenie (zdaniem GDOŚ, bez wpływu na przedmioty ochrony) osadników przy kopalni surowców mineralnych Wójcice;
- Obszar Bagienna Dolina Narwi zmniejszono o ok. 300 ha przez wyłączenie drogi krajowej nr 8 oraz „terenów przemysłowych i zurbanizowanych w gminie Choroszcz” (zdaniem GDOŚ, bez wpływu na przedmioty ochrony);
- Obszar Przełomowa Dolina Narwi zmniejszono o ok. 250 ha terenów rolniczych, wykraczających poza granice Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi.

W efekcie wprowadzonych zmian łączna powierzchnia obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 w Polsce zwiększy się o ok. 4 830 ha, tj. o ok. 0,1%.

Ogłoszone konsultacje publiczne były tylko rytualne: zmiany te zostały już zatwierdzone przez Radę Ministrów uchwałą nr 16 z dnia 8 lutego 2019 r. i uchwałą nr 155 z dnia 10 grudnia 2019 r. i zostały wcześniej przekazane Komisji Europejskiej.